

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 30.—
Pe o jumătate de an Lei 15.—
Pe un pătrar de an Lei 8.—
Prețul unui exemplar Lei —.50

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.
(lângă poștă)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«.

INSERTATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit primadată 3 lei, iar după aceea
pentru fiecare publicație un rând Lei 2.50.

In preajma anului școlar.

Un nou an școlar. La ușa școlii, care în lunile de vară a stat nemiscată de s'a ruginit în țâțâni, se adună mulțimea copiilor plini de sănătatea câmpurilor și a pădurilor, se adună veseli ca albinele la stupină. Ei bat la porțile împărăției luminii și așteaptă nerăbdători să li-se dea cheia pentru a putea deslega tainele slovelor pline de sfaturi cuminți, de povești și porunci mântuitoare.

Ușa se deschide, și micii cetățeni, viitorul neamului și paza de mâne ale hotarelor țării noastre mărite, se înșiruie, ca ulcelele în băncile de brad. Învățătorul, pătruns de chemarea sa înaltă îi cheamă blând pe nume și stăruie să sălășluiască între pereții reci ai salei de învățământ, căldura dragostei, a dragostei curate imprumutată dela mamă.

Și inimile sfielnice ale copiilor se înfioară ca și florile primăvara la căldura soarelui, — și se vor deschide frumoase îndemnuri pentru a primi împărtașania cea mare și sfântă, a luminii.

Durere, însă, că nu toți copii satelor noastre vor primi această binecuvântată și mântuitoare împărtașanie! Căci mulți părinți sunt, cari nu cunosc binefacerile luminii și uită de îndatoririle înalte ce au față cu creșterea sufletească a odraslelor lor, și în vârtejul lucrurilor mărunte îi țin pe acasă ori îi trimit cu vitele, îi îndepărtează de școală.

Ce păcate grele săvârșește părintele care nu îngrijește de luminarea sufletească a copilului! Ce osândă își pregătește pentru viața de mai apoi! Va fi mai grea osânda decât a părintelui, care nu-și mântuie copilul dela moarte, căci acesta lasă să piară numai trupul copilului, pe când celălalt lasă să piară sufletul, care e veșnic.

Drept aceea, iubiti părinți, stăruiti din toate puterile voastre și vă trimiteți copii la școală, pentru ca luminându-și mințile, înfrunșându-și inimile să vă binecuvinteze în zilele de mai apoi și să nu vă blasteme.

Gândiți-vă la adevărul că ce faceți pentru copii voștri faceți pentru fericirea voastră, pentru întărirea țării și pentru creșterea și înălțarea neamului. Imbrățișați locul unde se face învățătura, școala, cu toată căldura și lăsați pruncii voștri să se apropie de dansa, ca de o mamă bună!

Făcând astfel o să vedeți cu toții, că cartea și învățătura e cea mai mare bogăție, ce o poate da un părinte copiilor săi.

Schimbarea coroanelor și specula.

Negustorii străini se împotrivesc la scăderea prețurilor pentru mărfuri, dar vor fi siliți.

Țăranii noștri să nu facă ca ei, ci să vândă produsele lor mai ieftin, iar atunci toate mărfurile se vor ieftini cu sila.

Când scriem aceste rânduri, se apropie ziua ultimă până când se pot schimba coroanele în lei. În aceste zile — după știrile sosite de peste tot locul — o mare ferbere a stăpânit Ardealul și Banatul.

Că schimbarea coroanelor nu s'a făcut într'un mod destul de norocos, am spus-o și în numărul trecut. Noi credem, însă, că se va mai reveni asupra acestui lucru; oamenii, cari au prezentat sume mici de coroane, vor trebui să capete pentru o coroană la vreme — pe vr'o cale și formă oarecare — mai mult decât ceice au prezentat sute de mii de coroane.

Dar despre aceasta am scris în trecut. Acum vom să ne ocupăm cu specula de prețuri și ieftinirea traiului, în legătură cu scoaterea coroanelor din circulație.

Mai nimenea nu credea, că cursul de schimb va fi 2 coroane la 1 leu. Mulți socotiau cu 3 coroane sau chiar și mai mult. Urmarea a fost, că negustorii, mai toți străini, în decursul lunii August și-au urcat mereu prețul mărfurilor, ca astfel prin aceasta să se despăgubească de un curs rău, ce-l așteptau.

Guvernul a hotărât însă 2 coroane pentru 1 leu. Dar acest curs numai pentru băniile de hârtie prezentați la schimbare. Pentru vânzarea mărfurilor guvernul a rânduit, că acelea să se reducă la 3 coroane 50 fileri pentru 1 leu. Grosul negustorilor au susținut, că ei încă au dreptul să ceară prețurile de jumătate (1 leu pentru 2 cor.).

În fine s'au luat măsuri aspre, îndeosebi pentru ceice au adus mărfurile din vechiul regat (cu 3 și 3'50 cor. pentru un leu). Acum să cere vânzarea tuturor mărfurilor vechi cu 3'50 coroane pentru 1 leu. Cine nu se supune va fi pedepsit. Abateri se poate face numai cu mărfuri, pe cari le pregătește meseriașul sau fabricantul la el acasă. Aceștia își pot face prețul după speșele ce le dau, bine înțeles cu un câștig de cel mult 30%.

Toți cari nu se țin de aceste rânduri, au fost pedepsiți în zilele trecute cu mii și zeci de mii pedepse în lei. În viitor încă se va urma astfel.

Iată, deci, că prin aceasta să ajunge

reducerea prețurilor la peste a treia parte. O pildă: o păreche de cizme, care a costat 1500 coroane, nu poate costa acum mai mult de 400 lei. Tot așa și cu alte mărfuri. Dar aceasta e numai începutul ieftinirii, prețurile trebuie să scadă și mai tare.

Ei bine, dar pentru a putea cere reducerea prețurilor pentru mărfuri la oraș, cârmuirea țării a trebuit să se gândească și la reducerea prețurilor pentru tot felul de articole de hrană.

Doar e bine știut, că toată scumpetea sau ieftinătatea se începe dela hrană. De aceea s'au pus prețuri maxime pe carne, brânză, lapte, unt, tot felul de legume, poame și alte multe. Prețurile maxime nu sunt cele publicate în numărul trecut. (Acelea erau numai părerea unor Sibieni). Județul Sibiu și alte județe au făcut prețuri potrivite împrejurărilor.

Aceste prețuri în zilele acestea mereu să controlează, iar dacă se va afla, că ceva ar fi fost prea ieftin sau prea scump, se vor mai îndrepta. Îndreptări, însă, puține se vor face. Cam așa rămâne totul, dupăcum stă pe coalele cele mari, cari s'au trimis la toate primăriile noastre și s'a vestit pe sate.

De aceea ne adresăm oamenilor noștri de pe sate cu povața următoare: Nu mai țineți la prețurile cele vechi în coroane. Cu toții trebuie se lăsăm din preț. Numai așa ajungem la ieftinătate.

Acum e recolta bucatelor, poamelor, legumelor și tot ce ne-a dat Dumnezeu. Să grijim ce ne trebuie până la anul, iar ce avem de prisosință să punem în vânzare cu prețuri mai ieftine. La din contră va trebui să se amestece cârmuirea și să ia dela celce are de trecut.

Pe de altă parte, sunt unele produse agricole, cari dacă omul nu le desface la vreme, să strică. Alte produse se vor aduce din alte părți, prin ceea ce tot se va forța ieftinirea.

Spre lămurire putem spune de pe acum: Se va aduce foarte mult grâu și curuz din vechiul regat. Grâul spre pildă va costa adus la Sibiu sau Cluj 1 leu 20 sau 30 bani. Prin urmare e greșit a se mai

gândi cineva la prețurile de speculă din trecut. Peste câteva zile se va maximaliza și făina și pâinea.

Ajungând la ieftinirea hranei, se ieftinesc și îmbrăcămintea și încălțăminte, cum și șimbrile tuturor.

Gândiți-vă deci bine, oameni buni, ce rost are acum a vă mai ține la cine știe ce prețuri mari, mai cu seamă când vedem, că pentru orice marfă vândută, capeți lei de trei frumoși românești, cari au altă valoare față de fostele coroane.

Bine înțeles, noi dela această gazetă, care scriem pentru popor, nici prin cap nu ne trece a sfătui pe cineva, să-și lapede produsele lui numai așa. Noi avem nădejde, că în aceste zile, când să cere țărâniei se vândă mai ieftin, se va rîndui acelaș lucru și tuturor negustorilor, meseriașilor și fabricanților.

Iar străinii, cari n'ar vrea să se țină de poruncile date, aceia să fie siliți la aceasta. Altcum e greu a ajunge iarăși la timpurile bune de odată.

Se iau însă zilnic cele mai întinse măsuri pentru ieftinirea pâinii, bumbacului, a opincilor, cismelor, mărfurilor de fier și alți articli mai delipsă pentru țărâniea noastră.

Cine n'are acum chiar mare lipsă de ceva, va face bine și dacă mai amână cumpărarea, fiindcă prin aceasta încă silesc pe negustori să lase din prețuri tot mai mult. Deci fiecare se facă cum crede mai de folos pentru el, în urma celor descrise mai sus.

Răvaș politic.

Polonia.

Norocul războiului nu conținește a sprijini armatele poloneze. Zilnic vestesc biruința asupra trupelor bolșevice, cari se retrag în mare disordine în spre inima Rusiei, spre Moscova. Incercările unora de a se împotrivi polonezilor, sunt spulberate de vitejia voluntarilor poloni, între cari sunt și multe femei.

Populația din Varșovia sârbează. Sârbează învingerile strălucite ale armelor lor și mulțumesc lui Dumnezeu că i-a scăpat fie și cu grele jertfe de încălcarea, de ocuparea, de stăpânirea de sânge a bolșevicilor.

În Minsk, orașul unde se făurește pacea, trimișii polonezi apără cu demnitate interesele neamului și drepturile ce le au asupra gleei strămoșești. Deși târgușile de împăcuiere încă n'au ajuns la un rezultat mai însemnat, totuși putem vesti că ele să află pe drum bun și fără stavile. Se zice că din Minsk se vor muta trimișii polonezi și cei bolșevici într-o țară neutră și anume în orașul Riga.

Rusia.

În țara aceasta mare, întinsă și fără noroc, năpădită de toate relele, e mare zăpăceală și încălceală. În toate părțile nesiguranță, izbucniri de nemulțumiri îndreptățite, ba chiar și revoluții. Mai ales țărânii nu sunt mulțumiți cu stăpânirea bolșevicilor. Mai mare e nemulțumirea în jurul Moscovei. Dorința după pace devine tot mai puternică și mai generală. Doar sunt și ei osteniți, sleiți chiar de atâta războire. Și dorința după pace crește în măsura în care armatele bolșevice sunt bătute de polonezi.

Dinspre miazăzi stăpânirea bolșevicilor este amenințată de armata generalul

Wrangel, care e sprijinită de ucrainieni cu puteri însemnate. Ucrainenii n'au fost nici când mulțumiți cu direcția lui Lenin și Trozki. Se vestește chiar că Kievul ar fi mântuit de stăpânirea bolșevică, o veste care se zice că ar face pe Lenin și Trozki să intre în pertractări de pace cu guvernul lui Wrangel respective cu ucrainenii.

Incep să se lumineze zările păcii.

Germania.

Biruințele poloneze asupra armatelor roșii au avut darul să lumineze întrucâtva starea sufletească din Germania. S'a dovedit anume că germanii sprijineau în taină acțiunea bolșevicilor în contra polonezilor și se pregăteau ca în clipa când armatele poloneze vor fi total distruse să se răscole și ei și să se împreuneze cu rușii. Oare mișcările din Silezia prusacă și demonstrațiile urâte din Breslau în contra consulului și ofețerilor francezi n'au fost niște presemne ale revoluției ce trebuia să urmeze?

Știrile privitoare la înfrângerile rusești i-a opărit așa că le-a trecut gustul de a se mai răscula și a face și ei bolșevism pentru ca sub obrăzarul acesta să poată lupta în contra francezilor.

Anglia.

Tot mai mult se desvăluie că Anglia nu-i destul de sinceră față cu Franța. Știm că în săptămânile trecute ministrul englez Lloyd George se târguia în Londra cu trimișii bolșevicilor și era cât pe aci să recunoască guvernul sovietic al bolșevicilor, tocmai într-o vreme când Franța făcea cele mai mari eforturi pentru sprijinirea polonezilor împotriva bolșevicilor. Acum se dă în vileag, că acelaș ministru a avut o întâlnire în orașul Lucerna (Helveția) cu ministrul președinte al Italiei, Giolitti.

Aici, se zice, că s'ar fi înțeles ca atât Italia cât și Anglia să înceapă o nouă politică „mai domoală“ zic ei, față de cei învinși și să facă chiar o revizuire a contractului de pace dela Versailles. S'a mai desvăluit că aceste două țări au chiar gânduri să sprijinească unele interese dușmane în paguba Franței, zicând că francezii sunt prea „intransigenți“ adevă cer prea multe dela dușmani.

Dealtcum Anglia încă își are necazurile ei interne. Irlandezii naționaliști le fac multă apăsătură prin mișcările lor revoluționare.

Franța.

Guvernul francez și zierele parisiene sunt preocupate de știrile ce vin de pe câmpul de luptă polon. Doar ei sprijinesc mai sincer și mai mult pe poloni și ei fac mai multe jertfe pentru ca acest stat reînviat din morți să se întărească, să fie o stavilă între ruși și germani. Deaceia ei cer ca granițele hotărâte prin contractul de pace să fie schimbate în folosul polonezilor, așa fel ca polonezii cu ajutorul granițelor naturale să se poată apăra mai bine împotriva atacurilor rusești. Ea nu voește să recunoască de legal guvernul sovietic dela Moscova, ci pe cel al generalului Wrangel care luptă în Ucraina și în părțile Kievului împotriva bolșevismului. Nădăjduim că politica franceză va învinge, doar e cea mai sănătoasă întrucât sprijinește ordinea, dreptatea și libertatea neamurilor mai mici.

Turcia.

Știrile privitoare la biruința armelor poloneze a cam opărit și pe turcii naționaliști din Azia-mică, cari se răsculasera

pentru a mântui țara turcească și cari tot sprijinul îl nădăjduiau dela bolșevicii ruși. Stăruiau mai săptămânile trecute să facă legătură între armatele bolșevice și cele turcești și așa cu puteri unite să lupte împotriva aliaților. — Astăzi la știrea că bolșevicii sunt învinși li-a mai scăzut vitejia și voința de luptă. Armatele grecești cari operează în Azia-mică, înaintează pretutindenea și fac liniște și ordine. O știre mai nouă vestește că o armată grecească, care luptă în Tracia a înaintat până sub zidurile Constantinopolului, ba că ar fi chiar intrat și ocupat militărește orașul.

Iugoslavia.

Sârbii, cari nu pot învăța să cinstească și omenească pe supușii săi străini, nu se pot împăca pe semne nici cu vecinii lor albanezi. O telegramă din Roma vestește, că aproape o divizie sârbească a înaintat spre Antivari (oraș albanez) și a atacat pe Albanezi.

Ungaria.

Pacea cu Ungaria a adus cu sine chestia reluării legăturilor normale. S'au și numit imputerniciții României la Budapesta și guvernul unguresc e bun bucuros de ei. Dar cu toate că guvernul unguresc ne face ochi dulci, presa ungurească atâta spiritele populației împotriva noastră și hrănește zilnic dorul de răzbunare. În ascuns își pregătesc armata, își adună arme ca la vreme cu prilej să sară, să ne atace pe neașteptate. Și nădejile lor s'au vestejit la auzul vestilor despre biruința armatelor polone. Doar și ei ca și turcii își legaseră toate nădejile de bolșevicii ruși, de Lenin și de Trozki, la care se află — așa zice — și Kuhn Bela, căpetenia bolșevicilor unguri. Dealtcum neorânduiala în Ungaria e foarte mare și cu pedepsele în temniță nu pot ajunge nimic, deaceia guvernul unguresc a introdus bătaia, ca acum 3—400 de ani.

Schimbarea coroanelor.

Insemnări din Sibiu.

Sibienii se pare, că în mare parte n'au crezut, că schimbarea coroanelor tot se va înfăptui în zilele acestea. Astfel este a se înțelege, că în primele zile mai nimenea nu se ducea să schimbe. Tot așa să crede, că mulți n'au fost înștiințați la vreme coronele, ce le aveau. Că ce vor face acum cu ele, ceice nu le-au înștiințat, e treaba lor.

Au venit însă autoritățile, cari au atras atenția publicului, că fiecare să se grăbească cu schimbarea, deoarece coronele numai câteva zile se mai primesc. Astfel în 9 Septembrie puțin public mai vedem pe dinaintea băncilor, cari schimbă coronele cu lei. Ca mâine n'o să mai vedem coroa-nici de sămânță. — Fie-i pomenirea vecinic uitată!

Nouile prețuri în Sibiu.

Comercianții sași din Sibiu au fost în primele zile grozav de necăjiți, văzând, că lor li se cere să vândă cu alte prețuri, decum s'a fixat cursul pentru schimbul coronele. Încă Vineria trecută, într-o adunare ținută la primăria orașului, au cerut absolută libertate (până la mîia anilor, să poată face mereu ce vreau cu prețurile) pentru mărfuri. Și adevă că cereau să aibă voie a scoti 2 corone pentru 1 leu.

Intr'aceia lumea consumătoare din Sibiu încă a ținut Dumineca trecută o adu-

mare, cerând reducerea prețurilor pe toată linia, cel puțin 3 coroane la 1 leu, ba pentru articli de hrană reduceri și mai mari.

Dealtcum același lucru l-a ordonat și guvernul, astfel că acum toată lumea e dator să socotească prețurile 3 cor. 50 fileri pentru 1 leu.

În zilele din urmă în Sibiu au fost pedepsiți foarte mulți negustori, cari au vândut cu prețuri de speculă. E deci speranță, că prețurile vor scădea tot mai tare.

Bine înțeles, pentru că prețurile mărfurilor dela orașe să scadă, e delipsă să vină în oraș și articli de hrană mai ieftini. Deci aici trebuie să-și iee și țărâtimea partea ei la scăderea prețurilor, altcum și pe capul țărănilor vor cădea pedepse numai ca ele.

Lipsa de bani mărunți.

Aceasta încă e un mare neajuns. Nu sunt nici bancnote de hârtie de 25 și 50 bani sau 1 leu de ajuns, decum de 5, 10 sau 20 bani. Prin urmare cum să se vândă unele lucruri mărunte și cum să se dea înapoi dela 1 leu sau 2 lei? Între astfel de împrejurări cum se ajungem la ieftinătate?

E un mare neajuns, că cârmuirea nu s'a cugetat la acest lucru, în legătură cu retragerea coroanelor. În cele trei zile din urmă la filiala Băncii Naționale din Sibiu n'a fost omul în stare să schimbe o mie de lei cu mărunțiș. Drept, că se spune, că s'ar fi cerut mai multe milioane de bancnote mărunte, dar acelea se vede că sosesc greu.

Oricum, dar sunt necesare măsuri grabnice pentru bani mărunți, altcum toată acțiunea cu ieftinirea mărfurilor suferă.

Pe de altă parte, dela persoane sosite din Brașov ni s'a spus, că acolo comercianții au primit sume mari de bani mărunți. Nu cumva pe la noi se speculează și acești bani?

Informațiuni

Maiestatea Sa Regina Maria în țară. Maiestatea Sa Regina Maria, împreună cu principesele Elisabeta și Marioara, s'a reîntors din străinătate, unde a lucrat cu înaltă pricepere în favorul intereselor țării și ale neamului românesc. Ziarele din capitală aduc știrea, că încurând se va ținea în ziua de azi a Alteței Sale principesei Elisabeta cu prințul George din Grecia.

Viteazul general Traian Moșoiu, fiul iubit al Ardealului, a fost decorat cu prilejul sărbătorilor dela Mărășești, din partea Franței cu „Legiunea de onoare, gradul de Comandor“. Decorarea s'a făcut prin mareșalul Joffre, care a decorat și orașelul Mărășești. Noi ardelenii suntem mândri, că viteazul fiu al Ardealului a fost distins din partea francezilor și i-a recunoscut în fața lumii întregi vredniciile și virtuțile ostășești. Generalul Moșoiu să ne trăiască la mulți ani și să ne mărească prin faptele sale gloria neamului nostru românesc!

Desființarea direcției C. F. R. din Cluj. Pe ziua de 1 Septembrie, direcțiunea centrală a căilor ferate din Cluj a fost desființată. Se va forma o direcțiune regională la Brașov, iar secțiile din Cluj vor trece la București unde se vor alipi direcțiunii generale.

Dr. Ioan Suciu, fost primpreședinte al Consiliului Superior pentru Reforma Agrară și — prin delegație — fost președinte al Agriculturii în Cluj, ieșind din funcțiuni

publice, reia practica avocațială și cu ziua de 1 Septembrie a. c. transmută biroul său avocațial la Cluj, Strada maiorală Nr. 18.

La liceul „Radu-Negru“ din Făgăraș se vor ține examenele de primire, de corigență și integrale în 11 și 13; înscrierile vor avea loc din 13 până în 18 Septembrie a. c.

Aviz. Prefectura regională de poliție Sibiu, face cunoscut, că terminându-se starea de asediu (Monit. of. No. 83 P. M. 2939), dreptul de a da permis pentru ținerea de arme cade în puterea prefecturii regionale (Gaz. of. 61/19). Rugări pentru astfel de permise timbrate și sprijinite prin pretura plasă se vor înainta prefecturii regionale. Pentru un permis se va încasa o taxă de 20 bani, (spesele imprimatelor).

Iarăși ciocnire de tren! În gara Silistra s'a ciocnit două trenuri. Sunt doi morți și mai mulți răniți. Până când nesiguranța aceasta păcătoasă la trenurile noastre?

Episcopii unguri din Ardeal, nu vosc să depună jurământul, așa spun mai multe știri. Anume: Episcopii Majlath dela Alba-Iulia, Nagy și Ferencz József dela Cluj, cum și cel din Oradea-mare și Cenad au fost provocați de ministerul cultelor să depună jurământul. Ei n'au făcut această până acum, zicând, că în baza contractului de pace asupra drepturilor naționalităților, statul nu are dreptul să se amestece în afacerile bisericești. — Noi credem, că guvernul român nu va suferi aceasta. Ei vreau tot alt înțeles să dea contractului de pace. Episcopii unguri ori se supun statului român, ori dacă nu să-l părăsească!

Recolta în Rusia. După veștile din ziarele rusești recolta de grâu din provinciile dintre râurile Dniiper, Wolga și munții Ural nu este atât de mare ca să mulțumească populația. În urma acestei împrejurări orașele mari nu se vor putea prevedea cu grâul de lipsă peste iarnă.

Demonstrații germane. Pangermanii din Breslau, (Silezia superioară) au demonstrat în mod sălbatic împotriva francezilor; casele consulului francez au fost bombardate cu pietri, steagul francez ars și ofițerii franzezi insultați pe uliță. Presa germană din întreaga țară scrie cu părere de rău despre demonstrațiile acestea, pe urma cărora poate să le vină mult rău.

Lipsa de locuințe. Lipsa de locuințe este mare nu numai la noi, unde plângerile pentru locuințe sunt zilnice ci pretutindenea, în toate părțile Europei.

Linia Hamburg—America. Se vestește, că societatea Hamburg—America va începe din nou transportul de mărfuri și oameni cu propriile sale vapoare pe linia Hamburg—New-York.

Foc la magazinele statului. Mâni criminale au pus foc la magazinele economatului din Iași. Pagubele sunt de vre-o câteva milioane.

Germania își plătește datoria de război. Nemții harnici și buni platnici au început să-și plătească datoriile de război și vele de înainte de război. E semn că să cumintesc.

Legăturile dintre Austria și Rusia. Guvernul austriac e pe cale a lua legăturile diplomatice și comerciale cu guvernul bolșevic din Rusia.

O alianță politică și militară ruso-germană. Guvernul francez e sigur în credința, că în ultimele 15 zile guvernele din Berlin și Moscva au încheiat o alianță mi-

litară politică, cu scop de a lucra pentru nimicirea contractului de pace și pentru restabilirea Germaniei în vechile ei hotare.

Îndreptări de graniță în Maramureș. Cehoslovacii se învoiesc, ca granița din Maramureș să fie îndreptată așa fel, ca satele românești să treacă la România. În articli de hrană reduceri și cât se poate de mai mari.

Căderea guvernului bolșevic. Ziarul francez „Le Matin“ din Paris aduce știrea, că prăbușirea guvernului bolșevic din Moscva este neapărată și se așteaptă zi cu zi. Se zice, că chiar și bolșevicii nu ar fi mulțumiți cu Lenin și cu Trozki.

Licee jidovești în Cluj. Foile jidovești ce apar în limba maghiară, vestesc cu multă bucurie faptul, că în Cluj se vor înființa două licee (gimnazii) jidovești cu limba de propunere maghiară.

Bavaria se rupe de Germania? Se vestește, că Bavaria ar avea de gând să se rupă de către Germania, pentru a forma împreună cu alte provincii nemțești, nemulțumite cu Prusia, o nouă confederație germană, un nou stat german al Hesenului.

Noi măsuri la unificarea valutei.

Ziarul oficios al guvernului „Îndreptarea“ dela 2 Septembrie a publicat următoarele:

Socotindu-se necesară o reglementare generală a condițiilor, în cari se vor transforma în lei prețurile mărfurilor socotite în prezent în coroane, întru cât majoritatea mărfurilor au fost plătite de negustori în lei, iar prețul s'a transformat în coroane, socotindu-se un curs de schimb care a variat, în ultimele patru luni între 3.50 și 4 coroane (leul, s'au luat următoarele dispozițiuni:

Încă cu începere dela 27 August toate magazinele vor afișa prețurile în același timp în coroane și lei socotindu-le prin transformarea în lei a actualelor prețuri cu coroane, pe baza relațiunei 1 leu egal cu 3 coroane 50 fileri.

Negustorii vor preschimba coroanele în zilele de 9 și 10 Septembrie 1920, fiind obligați să primească până la preschimbare costul mărfurilor fie în lei, fie în coroane, după convenția clientului.

Se exceptează negustorii din localitățile, unde nu sunt oficii de schimb, cari pot schimba coroanele cu începere dela 7 Septembrie 1920.

Orice încercare de a stabili prețurile în lei, pe altă bază de calcul, precum și refuzul de coroane, înainte de preschimbarea efectivă, se va socoti ca speculă și pedepsi în consecință.

Prețurile rezultate în lei rămân în vigoare până la fixarea prețurilor normale sau maximale.

Acesta a fost comunicatul, pe baza căruia s'au rînduit prețurile mărfurilor de 3 cor. 50 fileri pentru un leu. Că întrucât se mai poate face această socoteală după scoaterea totală din circulație a coroanelor, rămâne să se lămurească în zilele acestea.

Tot așa trebuie să se deosebească între mărfurile cumpărate pe lei și mărfurile lucrute în Ardeal, cari pot fi mai ieftine sau mai scumpe, după prețul materiilor prime și a salarelor actuale sau viitoare în Ardeal.

„RECONSTRUCȚIA“

Societate anonimă română pe acțiuni

Capital social inițial 300.000,000 lei

din

Aportul statului 120.000,000 lei (40%)

Prospect de subscripție publică.

Marea întârziere în care se află reclădirea zonei de războiu; criza acută de locuințe în toate orașele; lipsa de edificii publice; starea de înapoiere în care se află în general proprietatea clădită în toată țara, a pus în mișcare întreaga opinie publică spre a se găsi mijloacele cele mai eficace și mai practice pentru a soluționa aceste probleme de un interes așa de general și atât de complicate.

Situația extrem de deficilă în care ne găsim, cu o industrie a construcțiilor insuficientă și slab organizată, cu transportul public așa de defectuos, că este aproape inexistent, a făcut ca societățile de construcții și antreprenorii, să nu poată clădi până în prezent, aproape nimic.

Spre a putea construi însă, este nevoie de o organizare importantă care să fie la înălțimea dificultăților enorme de înfruntat, puternică ca mijloace financiare și mai ales ca mijloace de lucru și de producțiuni,

— ceea ce nu se poate obține decât cu concursul material și moral al Statului.

În baza acestor considerațiuni de ordin general și economic, s'a ajuns la hotărârea înființării puternicei Societăți „RECONSTRUCȚIA“, care, în participare cu Statul, e chemată a face, pe de o parte Reclădirea zonelor distruse de războiu și indetularea orașelor cu locuințe încăpătoare, igienice și ieftine, clădite în special pentru lucrători, funcționari, clasa mijlocie și cei cu familie numeroasă. Statul de asemenea își va putea clădi edificiile sale în condițiunile cele mai avantajoase.

Capitalul social a fost fixat la 600,000.000 lei, cu o primă emisiune de 300,000.000 lei (sau 600.009 acțiuni à 500 lei) din care 120,000.000 lei sau 40% s'a adus de Stat ca aport social. Restul de 180,000.000 lei (sau 360,009 acțiuni) se oferă subscripției publice și în special celor ce au direct interes ca societatea să

reușească spre a înlătura cât mai curând, enervanta criză de locuințe, pentru care societatea va face cele mai mari eforturi.

Societatea s'a constituit pe baza Decretului-lege Nr. 2530 din 4 Iulie 1920, iar actul constitutiv și statutele aprobate de Consiliul de Miniștri, au fost autentificate de Trib. Ilfov, Secția de notariat sub Nr. 15662 din 30 Iunie 1920.

Acțiunile sunt jumătate nominative și jumătate la purtător.

La subscriere se va vărsa 10%, adică 50 lei de acțiune, plus 20 lei pentru cheltuieli de constituire, adică în total 70 lei de fiecare acțiune subscrisă.

Vărsământul al doilea va fi de cel mult 20% și nu se va cere mai de vreme ca peste trei luni dela închiderea subscripției, — iar vărsămitelile următoare se vor face la epocile ce va fixa consiliul de administrație.

Administrația societății:

Comisar al guvernului: E. Miculescu, inginer, inspector general, fost director general al C. F. R.

Consiliul de administrație:

Președinte: C. Coandă, General de Corp de armată, fost Prim-ministru, Președintele Senatului.

Vice-președinți: Gr. P. Cercez, Architect, prof. la școala de architect, fost preș. al soc. Architectilor.

C. Hălăceanu, inginer, director la banca Viticolă, Senator.

Membrii al consiliului:

C. Mironescu, inginer, inspector general, fost director al școlii de poduri și șosele.

St. Antoniu, inginer, inspector gen., fost subdirector gen. C. F. R.

Anibal Teodorescu, avocat, profesor universitar, deputat.

Beu, președintele soc. „Albina“ din Ardeal.

Morandini, director al „Băncii Centrale“ din Cluj, deputat.

G. Mironescu, avocat, profesor universitar, deputat.

I. N. Socolescu, architect, antreprenor de lucrări publice, fost președinte al Societății architectilor români.

G. Fieroiu, inginer, antreprenor al lucrărilor publice, delegatul Cooperativelor de Meseriași de construcție.

Al. Otetelișanu, docent universitar, deputat.

D. C. Radacovici, industriaș.

N. Nenciulescu, archit., șeful serv. de arhitectură al Min. Dom.

I. Gigurtu, inginer.

I. Iotzu, architect.

Radu Patrullus, avocat.

Fl. Bogdan, avocat.

Director general: Sp. Cegăneanu, architect.

Censori:

Zamfir Mihăilescu, architect.

N. Enescu, architect.

T. G. Biciola, director de bancă.

Andrei Barcian, avocat.

Administratori delegați:

C. Minorescu, inginer.

Anibal Teodorescu, avocat.

I. N. Socolesu, architect.

Subscripția începe la 15 August și se va închide la 15 Septemvrie 1920.

Consiliul de administrație își rezervă dreptul a închide subscripția și mai de vreme.

Subscripțiile până la 10 acțiuni sunt ireductibile.

În provinciile alipite se primește garantarea subscripției cu un deposit de 3

coroane pentru un leu, până la retragerea coroanelor din circulație. La schimb societatea primește în comptul primului vărsământ cola parte eventul de bonuri de casă.

Subscrierea se va face la următoarele bănci și sucursalele lor:

În București la: Banca Agricolă; Banca de Credit Român; Banca de Scompt; Banca Generală a Țării Românești; Banca Națiunii; Banca Română de Comerț și de Credit din Praga; Banca Viticolă; Banca Tărănească; Banca Franco-Română; Banca Cerealiștilor; Banca M. Finkels; Banca G. M. Eftimiu; Banca Sindicatului agricol Ilfov; Banca întreprinzătorilor de Lucrări Publice și Particulare; Banca Românească a Orientului; Banca Isac M. Levy;

Creditul Românesc; Soc. Română de Industrie și Comerț (Str. Bursei 3); Banca de petrol mine și industrie; Banca Rosenberg et C-ie.

La Craiova: Banca Comerțului și sucursalele sale.

La Sibiu la: Banca „Albina“ și sucursalele sale.

La Cluj la: Banca Centrală; Banca Agrară; Societatea Forestieră; Soc. Cooperativă Economul.

La Reghinul-săsesc: Banca Populară.

La Cernăuți la: Banca Anglo-Austriacă; Banca de Est; Banca de Deposit; Banca Mercur; Banca Regională; Wienerbankverein.

La sindicatul Bursei, agenți de schimb oficiali ai Bursei București și la Sediul Soc. „Reconstrucția“ Str. Atena (fostă Cătun) 18.

„Mitropolitul Miron“.

Sub titlul acesta simplu, marele istoric al neamului, profesorul Nicolae Iorga, scrie în ziarul său „Neamul Românesc“ un frumos și întemeiat articol despre mitropolitul primat Dr. Miron Cristea, în care arată înalta învățătură ce luminează mintea și frumoasele și românești virtuți, ce împodobesc înima acestui bărbat distins al Ardealului.

Articolul încheie în următoarele cuvinte de înmângăiere și de indemn:

Vechiul învățător de sat ardelenesc, prelatul care cutreiera văile recomandând, întru cât îi îngăduia situația sa, politica națională, feciorul de țeran din Carpații de lângă Moldova, el însuși de origine moldovenească, da înaltei demnități pe care-o ocupă o semnificație populară, democratică în sensul cel bun al cuvântului, care e mai necesară decît oricînd.

Peste cîteva zile el va deschide Sfaștul întemeietor al Bisericii sale. Prin declarațiile sale de mai ieri știm că, potrivit cu spiritul lui Șaguna și în consonanță cu ceea ce s'a cerut la congresul preotesc din partea noastră, Mitropolitul Primat înțelege să puie ca basă a noii vieți bisericești singura celulă de unde poate porni o adevărată viață: parohia credincioșilor, a credincioșilor cari susțin Biserica lor și jertfesc pentru dînsa.

Dacă va ajunge la acest rezultat, pă-

storirea celui dintău Mitropolit Primat ortodox în România unită va rămînea memorabilă.

Știri din Sibiu și jur.

Dela primăria orașului Sibiu primim următoarea înștiințare: Prețurile ficsate în tariful din 5 Septembrie 1920 pentru salama de iarnă se sistează până mai departe. Până la alte dispozițiuni este în vigoare ordinul publicat cu No. 10.138 din 7 Septembrie 1920 pentru transportarea prețurilor vechi din coroane în lei. Sibiu, la 3 Septembrie 1920. *Primarul orașului Sibiu.* (Vezi publicația Nr. 10.138 pe pagina aceasta mai jos).

Curtea marțială a Corpului VII Armată, cu începere din ziua de 1 Septembrie 1920, dupăcum se anunță, s'a mutat în localul Comandamentului Corpului 7 Armată Sibiu, ocupând camerele cu Nr. 62-74, Etagiul I. Intrarea prin Strada Bruckenthal No. 1.

Târgul de toamnă al Sibiului să va ținea anul acesta în modul următor: târg de cai în 12 și 13 Septembrie 1920, târg de marfă în 14 Septembrie 1920. Târgul de vite cornute nu se va ținea în prezent din cauza boalei de gură și de unghii, ci în locul lui se va ținea târgul mai târziu.

Școala textilă din Cisnădie, lângă Sibiu, este instalată cu ateliere de: spălătorie, torcătorie și țesătorie de lână și

apretură de stoffe. Această școală, cu curs de 3 ani, are scopul de a crește, prin instrucție teoretică și practică, specialiști, maeștri și lucrători destoinici în industria de tors, țesut și fabricat lână. Cursurile se încep în 15 Sept. și durează până în 20 Iunie; în vacanță elevii fac excursii pe la diferitele fabrici. Elevii trebuie să aibă 14 ani împliniți și cel puțin 6 clase primare. Primirea se face prin concurs, alăturându-se certificatele de naștere, școlar, medical și de paupertate. La 20 Iunie se dau examenele. Tinerii din cursul al treilea primesc, la sfârșitul anului, un absolut, în virtutea căruia devin maeștri. Atragem atențiunea fiilor de țărani asupra acestei școli.

Isprăvi de hoți.

Ziarul „Neamul Românesc“ aduce știrea, că în Sinaia în strada Ghica, doi soți au fost uciși de niște hoți cu săcurile, chiar în ziua când Regele venise să locuiască în palatul din Sinaia. Mare îndrăzneală de hoț, dar păcătoasă e și lipsa de supraveghere și de trezvie a jandarmilor și siguranții, cari nu ne curăță nici barem de hoții și tâlharii pădurilor! Ori așa de mulți hoți sunt, încât nu te mai poți nici mișca dintr'un sat în celălalt!?

Trebuie să se ia măsuri cât mai iute pentru stărpirea tâlharilor de codru și pentru prinderea pungașilor și hoților de brașe. Stăpânirea are datoria să o facă!

M. Z. 10138-1920

Publicațiune

Conform ordinului controlorului delegat al Președinției de consiliu de miniștri și al Ministerului de Industrie și Comerț, comunicăm la cunoștința tuturor, că pentru orice fel de articole de comerț și industrie, pentru serviciile și lucrurile (vehicule, simbrice etc.) prețurile cele vechi din coroane se vor socoti în lei, în cel mai rău caz în 3 coroane leu.

Se vor considera speculanți negustorii, care vor transporta prețurile vechi din coroane în lei socotind leul la 2 coroane și se vor pedepsi exemplar.

Până se vor retrage coroanele complet, negustorii vor păstra și vechile tarife în coroane pentru cei care vor fi siliți a plăti coroane.

Sibiu, la 7 Septembrie 1920.

Primarul orașului Sibiu.

Dela primăria comunei Roșia.

Nr. 267/1920

1342

Publicațiune de licitație.

În cancelaria comunei Roșia (jud. Sibiu) se vor vinde prin licitație publică, primindu-se și oferte închise, 4547 buc. stejari (trupine) de 25-80 cm. grosime (diametru) măsurați la înălțimea unui stat de om, buni pentru lemne de foc și construcție, de pe un teritor de 84.9 jug. cat., în baza aprobării Consiliului Dirigent resortul de agricultură și comerț Nr. 10545-1919 din partea de pădure a comunei Roșia (jud. Sibiu) numită „Cărbunarea“ în ziua de 10 Octombrie 1920, la 2 ore d. a.

Prețul strigării 500.000 Lei.

Vadiu 50.000 Lei.

La ofertele închise este a se acționa și vadiu. Condițiile generale de licitație și contract se pot vedea zilnic la primăria comunei Roșia (jud. Sibiu). Pentru cercetarea pădurii permisul îl acordă primăria comunală.

Roșia, la 24 August 1920.

Primăria comunală.

Un morar se caută pentru o moară de benzin 12 puteri sistem Langer & Wolf. Moara se află în Tăuș, lângă Husasău, jud. Târnava mică. Plata după înțelegere. Intrare imediat. Doritorii să se adreseze la George Iltu în Vale 54, poșta Săliște, sau în Oșna-Sibiului strada Băilor 23.

Cassade păstrare (reuniune) în Săliște

Aviz.

La „Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște“ se primesc

3 funcționari

pe lângă retribuțiuni corespunzătoare. Absolvenții de școală comercială și cei cu praxă în afaceri de bancă vor fi preferați. — Reflecții au să-și înainteze petițiile împreună cu documentele până la 30 Septembrie a. c. arătînd totodată și pretensiunile de salar. 1347

Săliște, 24 August 1920.

Direcțiunea.

Arendarea cărcimei

comunale din Feldioara, județul Făgăraș, va avea loc în 3 Octombrie 1920, la orele 2 d. a. Arădarea se face pe timp de 3 ani prin licitație publică. Condițiile se vor citi în cancelaria comunală cu ocazia esarandării.

Primăria comunală
Haralampie Miclea, primar.

O moară

de 30 puteri, cu două pietri, umblă cu cărbuni de lemn se află de vânzare. Cine dorește să o cumpere să se adreseze la Eronim Morar în comuna Hundorf poșta Ibașfalău, jud. Târnava mică

S'au pierdut 3 Cai

șianume: un cal murgu roșu, cu coamă mare, coada groasă, pîntenog la piciorul stîng cînapoi, cu un semn de tătură la amîndouă picioarele apoi o lapă murgă cu ochiul drept puțin fum, mărimea de mijloc și largă, cum și o mînză murgă, cu o țintă în frunte și fierul comunei „Scară“, de trei ani. Rugăm pe cine ar ști de ei, să ne înștiințeze, căci va primi trei mii de lei (3000) la adresa: George Raqu, Burgard Nr. 9, jud. Sibiu. 1348

Anunt
Hermes

1298

îngrijiiți-vă din vreme cu lăzi de fructe pentru transport de a fabr. A. ENGBER, SIBIU, Piața Gării 4, unde să construiască lăzi în toate mărimile ieftin și prompt, în timpul cel mai scurt posibil.

S'a deschis noul Hotel Frunzote

București

Calca Grivitei No. 112

lângă Gara de Nord.

Instalație modernă — Mobilar nou.

Se primesc unul sau doi băieți cu 4-6 clase primare ca învățăceli la tipografia „Foi Poporului“. Doritorii să se adreseze la administrația „Foi Poporului“, Sibiu, Str. Măcelarilor 12.

Caut morar

mechanic pentru moara mea cu două pietri, mînată cu motor de benzină. Doritorii să se adreseze la George Botorogă, proprietar de moară în Călnic, jud. Sibiu.

CONSTANTIN BANU

curelar

Sibiu, str. Faurului 7.

Păvăle asortate cu tot felul de articole gata de curelărie, precum hamuri, șerpere cu flori galbene, jambiere, curele de mașini etc. Comande încă se eleptuiesc nppă dorință. Serviciu solid. Prețuri convenabile.

Un tipograf

mai în etate, cu praxă la lucrări de accidentă se primește pe lângă condiții avantajoase la tipografia „Foaia Poporului“ în Sibiu.

Depuneri spre fructificare

în LEI se primesc la

BANCA CENTRALA

pentru industrie și comerț societate pe acții

FILIALA str. Cisnădiei 7 SIBIU

bonificând de prezent: în Cont-Curent 3 1/2 % netto

pe libel de depunere 4 1/2 %

1307 conform condițiilor în vigoare

Capitalul societar al Băncii Centrale s'a urcat la: Cor. 100.000.000—

2-3 calte de fierar și învățăceli

se primesc imediat la

1355

J. M. LUNGU, Rășinar

Sunt preferiți oameni căsătoriți

BANCA CENTRALĂ

pentru industrie și comerț societate pe acții

FILIALA str. Cîsnădiei 7 **SIBIU**

A deschis **BIROURI** de CASSA și în strada Turnului No. 33 în colț cu Piața Lemnelor No. 1-3, ceea ce se aduce prin aceasta la cunoștința P. T. public.

Primește și tranșează și aici tot felul de operațiuni bancare și comerciale

În vederea **RETRAGERII** **COROANELOR** din circulație în acest birou funcționează mai multe ghișeuri de Cassa

1306

Casă de încredere de primul rang.

Telefon 26/2

**Marele magazin general
din București**

Calea Moșilor 1, 3, 5 (Colț cu Piața Sf. Anton).

Articole de Marfatură, Pânzării, Mătăsuri, Lainajuri de ultimă modă, Mercerie, Galanterie, Covoare, Linoleum,

1331

Articole pentru Menaj etc.

Fabricațiune proprie de articole de voiage

Mari reduceri de prețuri

Vinuri de Măderat

din vile firmei Ioan Pușcu & Fiu din Măderat,

oferă numa în mare (en gros) pe lângă prețuri foarte reduse, la pivnița din Sibiu, reprezentanța firmei de sus

CAROL SPENGLER și GUSTAV SALZER, Sibiu, Piața-mică 31.

**Atențiune! Insoțiri de credit
și tovarășii de
consum**

de pe sate sunt rugate a ne trimite necondiționat adresele lor, pentru ca să le putem trimite listele noastre periodice cu prețuri despre cuie de drot, de potcoave,

unsori de car și de mașini, uleiuri, cum și

tot felul de mașini și unelte agricole și ferărie făcându-vă atenți, că noi ca reuniune agronomică suntem în starea agreabilă, de a putea furniza toate aceste articole în **calitatea cea mai bună** și cu **prețurile cele mai convenabile**.

Cu deosebită stimă **Despărțământul mașinelor** al reuniunii economice săsești ardeleni, **Sibiu, Strada sării 22.**

Ferți-vă de agenți de schimb, cari cutreără satele și orașele și vă pot înșela în ce privește schimbul banilor și cari vă pot da bani rău ștampilăți.

Casă de schimb românească

Sibiu, Str. Măcelarilor 5

„STEAUA“Societate în comandită **Candrea și soții****Cumpărăm :****Ruble Romanov — Dolari****Ruble Kerenski**

1309

**„CREDITUL TECHNIC TRANSILVĂNEAN“
AUTO-GARAGE**

SIBIU, str. Șerpilor (dosul Gărei) Nr. 10

Intreprindere nouă Se află în depozit pentru vânzare **mașini de turism:**

Puch, Laurent-Clement, **CAMIOANE:** Saurer, Benz, Martha, Adler, Overland, Ford etc. — **N. A. G. Praga, Perless, Withe** și tot felul de **piese de schimb de camioane, cauciucuri** de toate dimensiunile și camere din fabrica Michelin-Godrich cu prețuri de reclamă, **carbide** etc. — Se primește pentru **garaj mașini** cu ziua și lunar. — În curând se va deschide un **mare atelier** luând în reparație tot felul de **automobile și mașini agricole** cu un depozit permanent de **benzină, ulei, valvolină** etc. — Tot felul de accesorii, **piese de schimb** noi și **reprezentanță de automobile și mașini agricole d'n străinătate.** — O secție specială de transport pentru călători și mărfuri, în toate direcțiunile. — Această secțiune începe chiar de acum. — Pentru orice informațiuni

a se adresa la **Garage, Sibiu** Strada Șerpilor Nr. 10 (Schlangengasse) dosul gărei sau la **Hotel „Împăratul Romanilor“** Camera Nr. 66.

1323

Ghete de pace

Mare asortiment de ghete

din străinătate

(englezești și americane) în

ghete de dame

domni și copii

F. Friedmann, Str. Măcelarilor 3**VINURI**

de calitate primă pe lângă prețuri ieftine se află la Firma

RUDOLF WOLF

mare depozit de vinuri

SIBIU ■ Strada Șaguna ■ SIBIU**SPUNETI** totdeauna când comandați ceva că ați citit inseratul sau publi-cația în **FOAIA POPORULUI****DESPĂRTĂMÂNTUL MAȘINELOR**AL REUNIUNEI ECONOMICE
SĂSEȘTI ARDELENE**SIBIU**

Biroul și depozitul:
STRADA SĂREI No. 22

Cel mai mare magazin de vânzare pentru mașini și unelte
de agricultură din Ardeal!

Adresa scrisorilor:
Despărțământul Mașinelor

Prudusele fabricii de mașini AND. RIEGER și PRIMA TURNĂTORIE de FIER SIBIANA și FABRICĂ de MAȘINI AGRICOLE (fosta Sam. Wagner) se vând exclusiv prin noi. — Furnizăm: **pluguri, grape, teascuri de struguri, mori pentru poame, mașine de treierat** (înblătit) cu mănuire manuală sau cu vârtel, **ciururi de vânturat grâu** și tot felul de **mașine agricole** și accesorii, — Mai furnizăm: **unsoare de căruțe, uleiuri de uns mașini, unsoare consistentă „TOYOTTE“ coase** **cue de potcoave, cue de sârmă** etc. Intreprinderea noastră a fost fondată cu scopul ca țărani agricultori, și economi să pot căpăta articolele necesare pentru munca câmpului în cea mai bună calitate și totdeauna cu un preț convenabil. Când veni țărani la Sibiu să nu interzeze de a vizita intreprinderea noastră. Sucursala în Cluj la firma HANN & Co. Meltai utca 3.